

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 963
Konu : Çanakkale Milletvekili
Mustafa Serdar SOYDAN'ın
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05.03.2013 tarihli ve 43452547-120.07-111343 sayılı yazı.

Çanakkale Milletvekili Mustafa Serdar SOYDAN'ın Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/18092 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

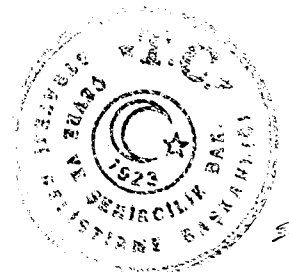
EK :
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA SERDAR SOYDAN'IN
TBMM 7/18092 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Çimento üretiminde atık motor yağlarının kullanıldığı bilinmektedir. Bu doğrultuda;

- 1- Çimento fabrikalarında atık motor yağı veya atık petrol ürünlerinin kullanımının insan ve çevre sağlığına verdiği zarar bilinmesine rağmen hala kullanılıyor olmasının nedeni nedir?
- 2- Atık motor yağlarının toplanması düzenlenen yönetmelikle neden sadece Petrol Sanayi Derneği' ne (PETDER) verilmiştir? PETDER kendi alanında bir tekel oluşturmuş olmuyor mu? Bu durum serbest piyasa ekonomisine aykırılık teşkil etmiyor mu? PETDER' e verilen bu geniş yetkileri içeren yönetmeliğin değiştirilmesi gündeminizde midir? Değilse, sebebi nedir?
- 3- Yabancı sermaye tarafından oluşturulan PETDER atık motor yağlarının geri dönüşüme göndermeyerek, hem çevreye hem de ülke ekonomisine zarara uğrattığı doğru mudur? PETDER' in atık motor yağı pazarını kaybetmemek uğruna ülke ekonomisine ve çevreye verdiği zararı önleme konusunda ne tür bir çalışma yapmayı düşünmektesiniz?
- 4- PETDER bir yılda ne kadar atık motor yağı toplamaktadır. Ve bunun kaçta kaç çimento fabrikalarında kullanılmaktadır? Kaçta kaç geri dönüşüme gönderilmektedir?
- 5- PETDER' i denetleyen herhangi bir kurum var mıdır? PETDER' in denetimi ile ilgili ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Tehlikeli madde taşımacılığında sağlık, emniyet, çevre ve güvenlik uygulamaları, risklerin en aza indirilmesi için PETDER' in almış olduğu önlemler yeterli midir?
- 6- Türkiye'nin altında imzası bulunduğu uluslararası çevre anlaşmalarına bakıldığında PETDER' in bu yetkisi bu anlaşmalara bir aykırılık teşkil etmiyor mu?
- 7- Büyük Karteller tarafından oluşturulan PETDER' in Türkiye'nin insan ve çevre sağlığını korumada ne kadar etkin olduğu tarafınızca herhangi bir incelemeye tabi tutulmuş mudur?
- 8- Ülkemizin dört bir yanında üretim yapan çimento fabrikalarında tehlikeli, zehirli atıkların, lastiklerin ve çeşitli katı atıkların yakılma işlemi sırasında çevreye verilen ciddi zararların önüne nasıl geçmeyi düşünüyorsunuz?
- 9- Çimento endüstrisinin modern ve çevreye zarar vermeyen bir üretim yapması yönünde bugüne kadar yapılan çalışmalar ile gelecek dönemde yapılması planlanan çalışmalar nelerdir?

CEVAPLAR:

1,8,9- Çimento fabrikaları, 06 Ekim 2010 tarih ve 27721 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (c) bendindeki “Beraber Yakma Tesisi” tanımına uygun birer beraber yakma tesisidir.

Söz konusu tesislere Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde lisans verilmeden önce personelimiz marifetinde deneme yakması yapılmakta ve atıkların yakılması sonucu ortaya çıkan emisyon parametreleri ölçülmektedir.

Atıkların bu tesislerde işlenmesi kesin kurallara bağlanmıştır. Bakanlığımızca lisanslandırılmış Beraber Yakma Tesislerinde öncelikle atık yağ, ömrünü tamamlamış lastik (ÖTL) olmak üzere, kalorifik değeri yüksek bazı atık türlerinin alternatif yakıt olarak kullanılmasına izin verilmiştir. Bu tesisler hem oluşturulan Kütle Denge Sistemi aracılığıyla hem de periyodik ölçüm raporları ile takip edilmektedir. Yönetmelik tesislerin çalışma koşulları ile ilgili bazı teknoloji normlarını belirlemekte ve özellikle baca gazı emisyon değerleri ile ilgili kesin sınır değerler koymaktadır. Bu kapsamda da Yönetmelik gereğince sürekli ve periyodik ölçümler yapılmaktadır. Fırın gazlarının minimum 1100 °C’de en az 2 saniye yanmasını sağlayan akış kontrolü bunun iyi bir örneğidir. Böylelikle son derece zararlı klor bileşiklerinden olan tüm dioxinlerin parçalanması güvence altına alınması sağlanmış.

2,6- PETDER; ambalaj, pil, akümülatör, atık yağ, kullanılmış elektronik eşya, lastik gibi birçok alanda, ülkemizde ve AB’de üretici sorumluluğu kapsamında 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine istinaden oluşturulan yapılardan bir tanesidir.

Bu kapsamda, 30.07.2008 tarih ve 26952 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinin 13 üncü maddesindeki “Atık motor yağları, motor yağı üreticileri veya bunların yetkilendirilmiş kuruluşları tarafından toplanır. Bunlar dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından atık motor yağları toplanmaz. Motor yağı üreticileri, ülkenin her yanından atık motor yağlarını toplayacak şekilde sistem kurmak ve bu sistemi etkin olarak çalıştırmakla yükümlüdür.” hükmü ile 4 üncü maddesinin (ş) bendindeki “Yetkilendirilmiş kuruluş; atık motor yağlarının toplanması amacıyla, Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde piyasa payları toplamı en az % 30 olan motor yağı üreticileri tarafından kurulan atık motor yağı toplama organizasyonunu ifade eder.” hükmüne istinaden PETDER, atık motor yağlarının toplanması hususunda Bakanlığımızca 2008 yılında yetkilendirilmiştir. PETDER tarafından oluşturulan atık motor yağı toplama sistemi, dernek üyesi olan motor yağı üreticileri ve ithalatçıları tarafından kar amacı güdülmeksizin finanse edilmektedir.

Bakanlığımızın atık yağ yönetimine ilişkin yeni mevzuat çalışmaları devam etmektedir.

3- PETDER, akaryakıt, LPG, madeni yağ gibi petrol ürünlerinin dağıtımını yapan yerli ve yabancı şirketlerin kurduğu bir dernektir. PETDER ülke genelindeki her noktadan bedelsiz olarak atık motor yağlarını toplamakta ve bu işlemlerle ilgili olarak atık üreticisinden (atığı elinde bulunduran) bir bedel talep etmemektedir.

PETDER tarafından toplanan atık motor yağları, Bakanlığımızca lisanslandırmış işletmelere kategorilerine uygun olarak maddesel olarak geri kazanılmak üzere, enerji olarak geri kazanılmak üzere veya bertaraf edilmek üzere bir bedelle teslim edilmektedir.

PETDER’ in yükümlülükleri doğrultusunda faaliyetlerine ilişkin aylık raporlar

Bakanlığımızca incelenmektedir.

4- 2012 yılında toplanan atık motor yağı miktarı 18.545 ton olarak gerçekleşmiştir. Toplanan atık motor yağının %10'u hammadde olarak geri kazanılmak üzere lisanslı atık yağ geri kazanım tesislerinde (Rafinasyon Rejenerasyon tesislerinde), %87'si enerji olarak geri kazanılmak üzere çimento, kireç veya demir-çelik fabrikalarında, %3'ü ise tehlikeli atık olarak bertaraf tesisinde değerlendirilmiştir.

5- PETDER yasal olarak, atık motor yağı faaliyetleri açısından doğrudan Bakanlığımızın denetimi altındadır. PETDER yükümlülükleri doğrultusunda faaliyetlerine ilişkin Bakanlığımıza düzenli olarak aylık raporlamalar yapmakta ve yapılan aylık raporlamalar Bakanlığımızca incelenmektedir. Ayrıca PETDER' in teslimat yaptığı atık yağ geri kazanım tesisleri (Rafinasyon Rejenerasyon tesisleri), çimento, kireç, demir-çelik fabrikaları ve bertaraf tesisleri Bakanlığımız tarafından lisanslandırılmış işletmelerdir. Söz konusu işletmelerin, her ay düzenli olarak Bakanlığımıza faaliyetlerine ilişkin raporlama yapma yükümlülükleri bulunmaktadır.

Diğer taraftan atık yağ taşıyacak araçların ve firmaların Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğine göre Bakanlığımız İl Müdürlüklerinden taşıma lisansı almaları gerekmektedir.

7- Çevre ve insan sağlığı göz önünde tutularak oluşturulan format çerçevesinde, PETDER tarafından Atık Yönetim Planı hazırlanarak Bakanlığımıza sunulmuştur. Atık Yönetim Planı Bakanlığımızca onaylanmış olup, PETDER faaliyetini bu atık yönetim planı doğrultusunda gerçekleştirmektedir.

